

ລେସେନ୍଱ାଜ୍
DEPARTMENT OF JUSTICE
MALIGALIQIJJITKUT
MINISTÈRE DE LA JUSTICE

Nunavut Minista Maligaliqijitkunnut – Nunavut Paliihimani Atanilluaq

Havaqatigiiqhutik Aturniaqtamingnik Titiraghimajuq 2022-2025

Hamna Havaqatigiiqhutik Titiraghimajuq takudjutijuq ilitarnaktumik tamainni havaqatigiiqtuni paliihimaliqinikkut Nunavunmi Aadlauvukli Nunavuttut.

Nunavut Kavamanga (GN) Kanatap Kavamaitalu (GC) ilaugiqtut 20 ni ukiuni kaantraaqaqhutik piviqhaqariami iharianaittumik nakuuqpiatqumiklu paliihimaliqinikkut Nunavunmi havaktittipluginut Paliihimatkat (RCMP) Ukiuqtaqtumi Avikturvingmi Paliihimatkat Kivraqtuqhutik. Una kaantraaq nalunaitkutigijaujuq paatnariingnikkut aqhuuqhainirmunlu Nunavutkut Kanatalu havaqatigiiqhutik piviqhariami Nunavunmiut paliihimanik kivraqtuqtuqhanik havaklutik ihuaqtumik, nakuujumik, ihumalutiklu pitquhikkut atuqlutik.

Havaqhimmaaqlutik hivulliutigijaujuni ilitaqhimajaujuni Nunavunmiunit, GN kut Paliihimatkatlu havangniaqtut ihuaqtumik havaqatigiiqutiqhainnik Inuit nunagijaitlu ihumagillaqlugit inungni aanniqtailinirmun talvuuna pilutik uqaqvigiqattarnirmun, ammauhimainnaklutik uqangnikkut, kiuviqhaqaqlutik, kiulutiklu ihariagijainnut nunallaat qajarnakviqaqtunut, tunihilutik ihuinnarnikkut pittailinikkut/ikiqlijuumigutigijaujuqhaniklu uuktuutiqhanik.

Paliihimatkat hivuniqhait havaktait GN kut Paliihimatkatlu tikiutiniaqtait talvuuna pigumik havaqatigiiqnikkut hivulliutigijaujunut imaalut pidjutiniaqtuq nakuuhivallianiaqtut inuuhrinikkut aanniqtailinikkutlu nunallaani Nunavunmi imaalut pijaami Paliihimatkat havaqhimmaaqlutik havaktiulutik tikiutijaami havadjaringnikkut kiuviqhaqarnirmunlu inungnut tigunmidjutiqaqtunutlu niriugijainnik.

Hapkua tamainni hivulliutigijaujut:

- I) *Aqhuuqhailutik inungni ukpiruhungnikkut utiqtiffaangnikkutlu ilannarnikkut Inuitni;*
- II) *Kiuviqhaqaqlutik kavamanut nunallaanutlu;*
- III) *Nunallaani Qajarnautilgit;*

- IV) *Munarilugit Ajughaqtaaqqtut Ilagiiqtunilu Ninggahuinnaktuqaqtut; imaalut*
V) *Ihuinaaqtailinirmun/Ikiqljuummigutiqhanutlu*

Aqhuuqhailutik inungni ukpiruhungnikkut utiqtiffaangnikkutlu ilannamikkut Inuitni;

In'ngilraangnitait aadiangguvialu paliihimanikkut nunavunmi pidjutigijauhimajuq hivuanit Nunavut. Paliihimatkatut hamaniiqhaapaktut havaaqaqhutiklu munarinirmun kavamait atugaqhaitatigut Ukiuqtaqtumi. Talvuuna ihumagiplugu, havaqatigiingnik Inuinnarni pijariaqaqtut aqhuuqlutik naupkaffaaqlugu ukpirniq naammagijaqliutik havakvingmi. Hamna pittaaqtaqqut Nunavunmi havaqhimmaaqlugu naupkaqlugulu havaqatigiingnik paatnaqatigiingniklu talvuuna nakuuqpiatqumik tuhaqtipkainikkut nunallaami Inuinnarniklu.

Hivulliutigijaujut hapkua:

- Aqhuuqhimmaaqlutik atuqlutiklu Inuktut havagviujumi. GN kut Paliihimatkatlu an'ngiqatigiitaat aqhuurutiplugu paliihimaliqidjutit tuhaqtitijuqhat Inuinnarnut uqauhiatlu atuqlugu, tamainni inungnut paliihimalu qajarnaittumik. Imaalu, GN kut Paliihimatkatlu havangniaqtut piviqhaqariami nivinggajuqhanik, kivraqtuijinitlu, titiqqaniklu Nunavunmiunut Inuit uqauhiat atuqlutik.
- Piinnaklutik pitquilitiklu havaktiqhaqhiurnikkut Inuinnarnik paliihimajiqhanik havaktuqhaniklu taimaatun pidjutihimmaaqlutik;
- Imaalu pijaaqhainnik naunaiqlutik nutaat havaktiqhat tikiliqtut Nunavunmut ilitturijaujuqhat mihibjaulutik Inuit pitquhiannut, pijuqhaujutlu kangiqhipkaidjutimik iqatigiingnikkut in'ngilraaqmin Inuinnarni Paliihimatkatlu;
- Imaalu pijaaqhainnik naunaiqlutik paliihimajuqhat pijuqhat kangiqhipkaidjutiqhainnik nunallaanut humi havangniaqhimajuni, imaalut pidjutigihimmaaqlugu pitquhikkut ilihailutiklu hadjamin ilaujut paliihimatkat;
- Imaalu pijaaqhainnik ilaujut nutirahuat Nunavunmut pilutik ihuarijujaaqhainnik ukiuqtaqtumun talvuuna Nunavut Paliihimatkat Havaktiqhagutijuni; imaalut
- Imaalu pijaaqhainnik naunaiqlutik aqhuuriaqhainnik naunaiqlugit ilaujumajut piqaqtunik ihuaqtunik nakujumik paliihimaliqiriamingnik un'ngahiktuni nunallaani. An'nginiqaqpiatqut ihuaqtiqhainnik aanniqtailitiqhatlu tamainnut havaktut nunallaamunlu kivraqtuqtainnut.

Kiuviqhaqaqtut kavamanut nunallaanutlu

Kavamauplutik, munarijaqaqtugut munaqhijaami ikajuutiqhatigut nakuuqpiatqumik, pidjagiqtumik munarijaqaqhuta pidjutigiplugit tamaita Nunavunmiut. Imaalu, munarijaqaqtugut imaa pijaaqhainnik

kavamatkut kiuviqhaqaqtut hulidjutigijainnut. Talvuuna ihuaqpiaktumik tuhaqtipkainikkut, ikajuqtauhimmaangnikkut ilauqatigiungnakkutlu GN kut, Hamlatkut katimajiit, ilaujut nunallaami, taapkuatlu nunallaami iliharviit nunallaamilu paatnariiq, Paliihimatkat hakugingniqhajuqhat paatnaqatigijainnut Nunavunniut. Talvaluttaq, ihuigijauqtuqaqqat paliihimanut ihuittumik pigumik ilitturipkaijuhajut tuulliqhimaittumik ihuaqtumiklu pidjutijuqhat. Uqaqtaaqtavut hapkua ihumagijaujut Nunavunni naalvaqqluta nutaanik qanuq uqariami aulapkainikkut maniliqidjutitlu aqhuugutaujut paliihimaliquinikkut ukiuqtaqtumi avikturvianni imaalu pijaaqhainnik aulahimmangnikkut, tamainni inungnilu kangiqhipkainikkut tamainnik hailihimalutik ilitturipkaijaami paliihimat ihuinaaqhimajamingnik.

Hivulliutigijaujut hapkua:

- Havaqatigiiqlutik GN kut Paliihimatkatlu ilitturipkaijaami ikajuutigijaujutigut akturnamii;
- Imaalu naunaiqlutik ihuinaaqtuqarnirmun paliihimat ihuinaaqpagainnik ihuaqhaqtaujuqhat talvainnakmi. Paliihimatkat piqaqtun tamainnik ihivriugutiqhanik ilikkut tamainni havakpgainni ilitturipkaijaami tamangnik ihuigijaujunut paliihimap ihuinaaqhimajainnik. Havangniaqtugut imaa pijaami inuit ilittuqhimajuqhatigut qanuriliuqtuqhaujaamingnik ihumagijaqhaqagumik paliihimanik ihuinaaqtunik Nunavunni; imaalu
- Naunairlugit ihuaqtunik tuhaqtigutiqhanik tahapkunani lu nunallaami, ilauqatigiittaami Nunavunniut paliihimajaitlu. Talvuunatigut, ilauqatigiittiaqntut Paliihimatkunnit, GN kut, Hamlatkut katimajiitait, nunaqatigijaitlu, imaalu ilihaqtuliqijitkut nunallaamilu havaqatigiiqtait, ikajuutiqarniaqntut ikajuutauhimmaaqlutiklu.

Nunallaani Qajarnautilgit

Inulrammiit

Nunavut amigaittunik inulrammirnik inugiaqtut imaalu kajumikpiaktumik inuugiaqhilhaktut Kanatami. Ilihimajugut amigaittut nutaqqat inulrammiillu tamaani avikturviujumi ikajuqtaujumaplutik. Nunavut Kavamanga Paliihimatkatlu tamaita an'ngiqhutik ihumagillaqtaqhainnik pittailinirmun hivuanilu ilitaqhilituk piviqhaqaqttilutik nakuuqpiaktunik ikajuutiqhainnik inuulrammiinut pitqulugit ilaulutik nunallaami uuktutiqhainnik imaa pijaami ihuinaaqtailitiqhainnik nunamingni.

Hivulliutigijaujut hapkua:

- Uuktunahuarnirmun ikjuriami inuulrammiit qajarnaktunut, GN kut Paliihimatkatlu havaqatigiingniaqtut naalvaqhilutik qanuqtun ilauqulugit inuulrammiit uqaqlugitlu ajuqhautigivagait inuulrammiit Nunavunniut ajuqhautigijainnik nunamingni.
- Nunavut Kavamanga Paliihimatkatlu an'ngiqatigiiqtut tamaita havaqatigiitqutqhat havaqatigijait tigunmidjutiqaqqtutlu taapkuatlu: hamlatkut katimajiita, nunallaami

- maligaliqinikkut katimajalaanggit, apiqhuijijit, inungnut ihuinaaqtunut kivraqtuqtuit, ilagiqtunut kivraqtiit, munaqhitkut, annaktujitlu kivraqtiit, aadlatlu piliuriamingnik ihuaqtunik ilitaqhijaami huuq inuulrammiit ihuinaaqpaktut nakuujumiklu pilutik annulaqhiigutiqhainnik inuulrammiip ihuinaagutaitanik;
- Paliihimatkut aulahimmaangniaqtut ihumagilugit aqhuugutigilugit pittalinirmun tujuutaunikkut aturnialu ihuanggittut an'ngajaangnaqtut taanngaqniklu ikiqlivalliajaami aturniatigut inuulrammiinni tahapkunanut qajarnaqhijut; imaalul
 - GN kut Paliihimatkutlu ikajuqhimmaangniaqtait inuulrammiit ilihainirmun havaktiqhaqhiurutinutlu taapkuatut:
 - (i) Sikuuqvinggaqmi ilihagutainnik;
 - (ii) Paliihimat ajuiqhautilugit inuulrammimik; imaalul
 - (iii) Paliihimatkut piqaqlutik aujami ilihaqtimik ajuirhautiqhainnik.

Inminiiqtailinikkut, Pittailinikkut imaalul Ihumamikkut Inuuhiringnaqtunik Qaujimajaqhainik

Inminiiirmiq ajuqhautauhimmaaqpaktuq iniktirutiqhainnut Nunavunmut. Piliurninga atuliqtittinirmunlu Nunavutim Inminiiqtailinirmun Ihumaliutqiqtaujuqhaq ilitarijaat una ajuqhautaa. Paliihimatkut ilauhimmaangniaqtut Nunavut Inminiiqtailinirmun Ihumaliutqiqtaujuqhami.

Hivulliutigijaujut hapkua:

- Ihumagilluaqlugu inminiiqtailinirmun, Paliihimatkut GN kut ilauqatihimmaaqlugit ilauqatait ihumagilugu ilitaqhainirmun ikiqlijuummiknahuaqlugit ihumagijaujut pidjutivaktut inminiiirmun. Ilauillaqataupluni Nunavut Inminiiqtailinirmun Ihumaliutqiqtuqhan, Paliihimat atuliqtittiniaqtut munarilugulu paliihimaliqidjutit huliuhani ikajurnikkut tamainni ihumaliutqiqtuqhami;
- Paliihimatkut aqhuuqlutik ikajurniaqtut Ihumaiqtailinikkut Aanniqtuqqaqqat Parmautit ilihaiqhainik ilaulutik ilihailutik naunairami paliihimat upalun'ngaihimariamingnik qilamiuqtuqqaqqat talvuunalu ihumaiqtuqqaqqat ihumaalutigijaijuni; imaalul
- Paliihimatkut ilihaiqkaqtittiniaqhimmaangniaqtut havaqatainnut ilaudjutilgitnik ajuirhautiqhanik pidjutigumik inungnik ajuqhautiqaqtunut ajuqhagumiklu mihingnautikkut. Hapkua ilihaidjutiqhat atuliqtittihimmaangniaqtait:
 - Ajuqhautimut Ihuaqhainahuat imaalul In'ngattaqtailinahuarutiqhaniklu;
 - Ilitaqhimanikkut Mihingnautiqaqjuaqtut Ajuqhaqtut Kitutliqaaq; imaalul
 - Aulaviqhainniklu Upalun'ngaihimalutik Ihumakkut
 - Ihumaliqjunut Munaqhidjutit – Inuit atuqpagainnik

Munaqhinirmun Hakuittut Inuit Ilainnutlu Nin'ngarniq (Inirniqhaaq, Aippaminut Nutaragijaannutlu Pimmakluktait)

Nunavut Kavamanga Paliihimatku lu ilihimajait ilagiqtut ninggarnitigut pidjutiqpiapaktuq ilagiqtunut Nunavunmi havaaqlu iniktiqtaujuqhat ikjuriami ajuqhaqtut ilitturipkailugulu qanuriliuqtut pidjutigilluadjutainnut nin'ngarnirmun aimmavingmi.

Hivulliutigijaujut hapku:

- Paliihimatku GN kutlu havaqhiimmaangniaqtut havaqatigilugit kivraqtuijit aghuuqtut ikiniarnirmun ilagiqtuni nin'ngahurnikkut Nunavunmi. Paliihimatku aghuuqtut atauttini qaujimanahaqaqlugit tamaita ajuqhautilgit ilainni ningqtauhimadjutaujuni;
- Humi ajurnautiqqaqtuni an'ngiqtauhimadjutiqqaqvichamik, Paliihimatku ihumaliurniaqtut atuqlugit nunallaami kivraqtuinggit imalaal/imaaluunniit inirniqhaat uqaudjaujiulutik;
- Atuliqtittiliqpalliagumi tuquffihurnirmin ilitturipkainikkut pijuqhat paliihimanikkut ilitarijaqliqtuq talvuuna ihuatqiat taimaa ikiqlijuummikpangmat akturnarnia ihuinaarnikkut tuquffinarnirminlu inungnut. Paliihimatku Nunavut Kavamaitalu havangniaqtut atuliqtigttilutik kitunik ikajuutiqhainnik havaaqhaqaligumik nin'ngaqtaunikkut.
- Nunavut Kavamanga aghuuqhimmaangniaqtut maningnik ikajuutiqhanik nunallaami uqaudjauviliqhanik nunallaamilu maligaliqidjutinut; imalaal
- Nunavut Kavamanga Paliihimatku lu aqhuungniaqtut ikiqlivalliaviqhainnik ilagiqtuni nin'ngahurnikkut qiniqlutik qanuqtun nakuuhivalliadjutiqhainnik atuliqtitilnirmun titiqqiviliqidjutainnutlu *Ilagiqtut Pimmarlumikkut Hattumiarutiqhainnut Maligaata* imalaal pijsaaqhainnik atuqtaujaaqhainnik nakuuqpiatqumik tarainnilu ihuaqtumik atuqtaulutik.
- Nunavut Kavamanga Paliihimatku lu havaqatigiiqhimmaangniaqtut pitqujauhimajunik pidjutihimajut talvanga kangiqhiumajunit talvani Inuaqtajut Tammaqhimajutlu Nunaqaqqaarhimajut Arnat arnagutitlu (MMIWG).

Ihuinaaqtailinirmun/ Ikiqlijuummigutiqhanutlu

Nunavummiutaupluta, aqhuurutigivaktavut qajangnaittumik inuuiringnaqtumiku nunaptingni, ilavunni, nutaqqavunnilu. Nunallaavut hakugiqhivalliavaktut imaa pigaanggamik inuit ilagiqtut iqhiuqhimaittumik aimavingmingni nunangmingnilu, pittaalaqigaigumik ikajuutiqhamingnik ihariagijamingnik aanniqtailijaamingniklu hivuuranaktunit piviqhaqagaiqpat.

Hivulliutigijaujut hapku:

- Piqaqhun amigaittunik kivraqtuqtunik paatnaqatigiplugit, hiqquutikkut qayarnaitkutiqhamik ilihaqviqhamik atuliqtitniaqtut ihumagilugu ihuanikkut inungni aanniqtailiplugit nunallaamilu inuuiringnaqtumik. Havaqatigiiqtut tigunmidjutiqqaqtutlu ilauqatiumajait GN kut, Paliihimatku, kavamatuqainnit kivraqtuijit, nunallaami ilaujut, kavamaunggittut timiqutiujut, Inuit timiqutait; imalaal

- Taanngaq ihuinnaarutaullaqpaktuq hivajaqtullu ikajuqtihailiuqhutik Nunavunmi, Nunavut Kavamanga Palihimatkulut aqhuungniaqtut ilitturipkaijaamingnik aanniqaunirmut ihuinnaarnirmunlu pidjutauvaktut taangarnik niuvvajunit taanngaqtuqpallaanikkutlu nunallaaptingni.

Naittumik titiraqhimaajuq

Ministaa Maligaliqijitkunnut Nunavunmut Atan'ngujalluaqlu Paliihimatkunni "V" Havagvianit ilitarijaat aqhuuqhimmaaqpaktut havaktit Paliihimatkunni Avikturviujumi.

Atuqpagaat paliihimaliqinikkut kivraqtuqtunut Nunavunmut aulajuittuq ikajurnikkut aqhuuqhetik nakuunikkiat havagumaplutik. Havakpagait kivraqturnirmun Nunavunmiunut ilitarijauhimajuq talvuuna uuktuutiqhakkut Paliihimatkut hivuniqhalirutait kiuviqhaqarnikkut, pittiarnikkut, ayuitpiannikkut, itquumanikkut, nagliguhurnikkut pidjariqpiangnikkutlu.

Nakuuhivallialiqluni inungni aanniqtailinirmun nunallaamilu inuuhirittiaqlutik, imaalu pidjutihimmaaqlugit aqhuuqhailutigilugitlu atautimun havaqatigiqlutik nunallaaptingni, taimaa pidjutihun'ngujuq pivallialiqlutik hivuaranaittumik aimavingnit qajarnaiqluni nunallaani Nunavunmi.

ABL c/Sapt

Andrew Blackadar, Atan'ngujalluaq
Atan'ngujalluaq Palihimani
Nunavut Paliihimat

Craig Simailak

Nan'ngarijaujuq Craig Simailak
Minista Maligaliqijitkunni
Nunavut Kavamanga

Nov 10, 2022

Ublua

Nov 10, 2022

Ublua